

Sygn. akt II KO 15/18

POSTANOWIENIE

Dnia 29 maja 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Plóciennik

w sprawie z zażalenia **M. M.**
na postanowienie w przedmiocie odmowy wszczęcia śledztwa
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 29 maja 2018 r.,
wniosku Sądu Rejonowego w S.,
o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł
wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 31 stycznia 2018 r. w sprawie o sygn. akt PR Ds. [...] prokurator Prokuratury Rejonowej w Z., na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. i art. 305 § 1 k.p.k., odmówił wszczęcia śledztwa w sprawie:

I. niedopełnienia obowiązków i przekroczenia uprawnień przez funkcjonariusza publicznego – sędziego Sądu Okręgowego w S., I Wydział Cywilny P. M., które zaistniało w okresie czasu od 6 lutego 2014 r. do 31 maja 2016 r., w S., w ten sposób, iż wymieniony działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w trakcie prowadzonego postępowania o sygn. I C [...] z pozwu M.M. przeciwko Samodzielnemu Publicznemu ZOZ w S., „tuszował” działania lekarza P.G. i patomorfologa J.S., albowiem powołał biegłego B.S., który wydał fałszywą opinię, a także dopuścił dowód z fałszywych zeznań świadka S. S., co skutkowało wydaniem w dniu 31 maja 2016 r. wyroku pozbawiającego M.M.

prawa do stałej renty z tytułu wyrządzonego trwałego i poważnego kalectwa i narażającego wymienionego na dozgonne ponoszenie wydatków materialnych związanych z tym kalectwem, czym działał na szkodę M.M., tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. – z uwagi na to, że czynu nie popełniono,

II. niedopełnienia obowiązków i przekroczenia uprawnień przez funkcjonariuszy publicznych – sędziów Sądu Apelacyjnego w [...], I Wydział Cywilny K. D., T. S. i A. B., które zaistniało w dniu 2 marca 2017 r., w [...], w ten sposób, iż wymienieni rozstrzygając w postępowaniu o sygnaturze I ACa [...], w oparciu o „fałszywe dowody” zgromadzone w sprawie Sądu Okręgowego w S., I Wydział Cywilny sygn. I C [...], z pozwu M.M. przeciwko Samodzielnemu Publicznemu ZOZ w S., wydali wyrok pozbawiający M. M. prawa do stałej renty z tytułu wyrządzonego trwałego i poważnego kalectwa i narażający wymienionego na dozgonne ponoszenie wydatków materialnych związanych z tym kalectwem, czym działali na szkodę M. M., tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. – z uwagi na to, że czynu nie popełniono,

III. niedopełnienia obowiązków i przekroczenia uprawnień przez funkcjonariusza publicznego – funkcjonariusza Policji z Komendy Powiatowej Policji w S. sierż. sztab. A. J., które zaistniało w lipcu 2017 r., w S., w ten sposób, iż wymieniona działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w trakcie prowadzonego postępowania sprawdzającego o sygn. PR 1 Ds. [...] z zawiadomienia o przestępstwie M.M., „ostatecznie wyprała przestępstwa popełnione przez konowalów” albowiem przeprowadziła „parodyczne” czynności sprawdzające polegające na rozpytaniu sprawców przestępstw a następnie sporządziła postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa zawierające „stek kłamstw, bzdur, bredni i herezji”, czym działała na szkodę M.M., tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. – z uwagi na to, że czynu nie popełniono,

IV. niedopełnienia obowiązków i przekroczenia uprawnień przez funkcjonariusza publicznego – prokuratora Prokuratury Rejonowej w S., K. M., które zaistniało w okresie czasu od 27 lipca 2017 r. do 28 lipca 2018 r., w S., w ten sposób, iż wymieniona działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu

z góry powziętego zamiaru w dniu 27 lipca 2017 r. „przyklepała” wydane w sprawie PR 1 Ds. [...] przez sierż. sztab. A.J. postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa a w dniu 28 lipca 2017 r. odmówiła wszczęcia postępowania karnego przeciwko P. M., T.S., K.D. i A.B. w sprawie o sygn. PR 1 Ds. [...], czym działała na szkodę M.M., tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. – z uwagi na to, że czynu nie popełniono,

V. niedopełnienia obowiązków i przekroczenia uprawnień przez funkcjonariusza publicznego – sędziego Sądu Rejonowej w S., II Wydział Karny, M.Ś., które zaistniało w dniu 20 października 2017 r., w S., w ten sposób, iż wymieniona rozpoznając zażalenie wniesione przez M.M., w sprawie II Kp [...], nie uwzględniła wniesionego środka zaskarżenia i „zaklepała” prokuratorskie postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa PR 1 Ds. [...], czym działała na szkodę M.M., tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. – z uwagi na to, że czynu nie popełniono,

VI. niedopełnienia obowiązków i przekroczenia uprawnień przez funkcjonariusza publicznego – sędziego Sądu Rejonowej w S., II Wydział Karny, A.Ś., które zaistniało w dniu 24 października 2017 r., w S., w ten sposób, iż wymieniona rozpoznając zażalenie wniesione przez M.M., w sprawie II Kp [...], nie uwzględniła wniesionego środka zaskarżenia i „zaklepała” prokuratorskie postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa PR 1 Ds. [...], czym działała na szkodę M.M., tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. – z uwagi na to, że czynu nie popełniono,

VII. niedopełnienia obowiązków przez funkcjonariusza publicznego – Prokuratora Rejonowego w S., S.A., które zaistniało w okresie czasu od lipca 2017 r. do grudnia 2017 r. w S., w ten sposób, iż wymieniony działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, nie podjął żadnych czynności związanych z niedopełnieniem obowiązków przez sierż. sztab. A.J. i prokuratora K.M. przy prowadzeniu postępowań o sygn. PR 1 Ds. [...] i PR 1 Ds. [...] a nadto „dokooptował” do tych dwóch spraw kolejne pisma kierowane przez M. M. do Prokuratora Generalnego ograniczając się jedynie do opisu: „Sąd podzielił stanowisko prokuratury, co do oceny całości materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie”, czym działał na szkodę M. M.,

tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. – z uwagi na to, że czynu nie popełniono,

VIII. niedopełnienia obowiązków przez funkcjonariuszy publicznych – prokuratorów Prokuratury Rejonowej w S. A. L. i A.M., które zaistniało w okresie czasu od lipca 2017 r. do października 2017 r. w S., w ten sposób, iż wymienieni nie wszczęli postępowania karnego, czym działali na szkodę M.M., tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. – z uwagi na to, że czynu nie popełniono.

Na postanowienie to zażalenie wywiódł MM., nie zgadzając się z treścią rozstrzygnięcia.

Sąd Rejonowy w S. postanowieniem z dnia 28 marca 2018 r., sygn. akt II Kp [...], wystąpił z inicjatywą do Sądu Najwyższego o rozważenie możliwości przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu spoza okręgu Sądu Okręgowego w S., argumentując, iż wprowadzie postępowanie prowadzone było w fazie *in rem* niemniej jednak dotyczyło m.in. prokuratorów Prokuratury Rejonowej w S., sędziów Sądu Okręgowego w S. oraz Sądu Rejonowego w S. II Wydziału Karnego, co może wywołać wątpliwości co do bezstronności sędziów Sądu Rejonowego w S., przed którym sprawa zawisła, z uwagi na kontakty służbowe i pozazawodowe z tymi osobami.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek Sądu Rejonowego w S. nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Najwyższy wielokrotnie podkreślał, iż przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu w trybie art. 37 k.p.k. może nastąpić tylko wtedy, gdy realnie występują okoliczności, które mogą stwarzać uzasadnione przekonanie o braku warunków do obiektywnego rozpoznania sprawy w danym sądzie. Wyjątkowy charakter tego przepisu nakazuje jego stosowanie w rygorystyczny sposób, bowiem zbyt szerokie jego stosowanie mogłoby osłabić poczucie zaufania do niezależności sądu i jego zdolności obiektywnego orzekania.

Powoływanie się przez Sąd Rejonowy na kontakty służbowe i pozazawodowe sędziów, którzy mieliby rozpoznawać zażalenie M. M. jest nieuzasadnione.

Wskazane okoliczności nie uzasadniają wniosku, że Sąd właściwy miejscowo do rozpoznania sprawy jest niezdolny do bezstronnego orzekania, z kilku powodów. Po pierwsze, źle pojętym dobrem wymiaru sprawiedliwości byłaby okoliczność

wyłaczenia od orzekania „całego” Sądu Rejonowego w S. tylko we względu na fakt, iż w sprawie podmiotami prowadzonego postępowania byli imiennie wskazani nie tylko m.in. prokuratorzy Prokuratury Rejonowej w S., ale także wskazani sędziowie Sądu Apelacyjnego w [...], Sądu Okręgowego w S. oraz Sądu Rejonowego w S. II Wydziału Karnego, a także funkcjonariusze Policji. Po drugie, zarzut braku obiektywizmu może być podstawą wyłączenia określonego sędziego od orzekania w konkretnej sprawie (nie zaś wyłączenia „całego” sądu), dopiero wówczas, gdy wykazane zostaną wątpliwości co do bezstronności sędziego lub zaistnieją okoliczności wskazujące na naruszenie przez Sąd przepisów procesowych, będące wynikiem sprzeniewierzenia się przez niego (sędziego) zasadzie bezstronności. Po trzecie wreszcie, brak podstaw aby podawać w wątpliwość obiektywizm pozostałych sędziów orzekających w Sądzie Rejonowym w S. Prawidłowo bowiem pojmowane „dobro wymiaru sprawiedliwości” przemawia za tym, aby orzekający w sprawie Sąd zachował dystans i wykazał, do czego przecież jest zobligowany, że nie może być jakichkolwiek pozaprocesowych wpływów na właściwy i obiektywny tryb orzekania. Na marginesie należy zauważyć, że w realiach rozważanej sprawy, przekazywanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu mogłoby w konsekwencji doprowadzić do dysfunkcyjności w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.